

ARCHEOLOGINIUOSE IZRAELIO PAMINKLUOSE RASTŲ ŽINDUOLIŲ KAULŲ PALEOPATOLOGIJOS APŽVALGA

Lidar Sapir-Hen^{1*}, Guy Bar-Oz², Israel Hershkovitz³, Noa Raban-Gerstel², Nimrod Marom², Tamar Dayan¹

¹*Archeozoologijos laboratorija, Zinmano archeologijos institutas, Haifos universitetas*

²*Anatomijos ir antropologijos katedra, Medicinos fakultetas, Tel Avivo universitetas, Izraelis*

³*Zoologijos katedra, Gamtos mokslų fakultetas, Tel Avivo universitetas, Izraelis*

Santrauka. Straipsnyje pristatoma aštuoniuose archeologiniuose Izraelio paminkluose rastų skeleto kaulų ir kaukolių patologijų apžvalga. Paminklų chronologija apima neolitą, biblijinį, viduramžių ir Otomanų imperijos laikotarpius. Šiame darbe pirmą kartą tirta pietinės Levanto dalies kaulinė medžiaga. Daugiausia patologijų nustatyta naminių gyvulių (galvijų, avių ir ožkų) griaučiuose. Didžiausia patologijų dalis rasta gyvulių pėdų ir plaštakų (daugiausia – pirmųjų pirštakaulių) kauluose. Nustatytos sąnarių ligos, infekcijos, traumos ir dantų ligos).

Raktažodžiai: patologija, pietinis Levantas, gyvulių priežiūra, darbiniai gyvuliai.